

ZDRAVOTNÝ STAV BUČÍN V ROKU 2021

Slavomír Rell

Rell, S.: Forest health of European beech stands in Slovakia in 2021. APOL, 2021, vol. 3, no. 3, p. 363–365.

Abstract: In 2020, after the spruce, beech was the second most damaged tree species in Slovakia (255.6 th. m³), of which abiotic factors represent 255,2 th. m³. Extreme summer temperatures and droughts can be a threat in 2022, mostly at the forest stands edges.

Key words: beech; sanitary felling; harmful agents

Buk bol v roku 2021, po smreku, druhou najviac poškodzovanou drevinou na Slovensku. Náhodnou ťažbou bolo spracovaných 255,6 drevnej hmoty, čo predstavuje nárast približne na úroveň roku 2019 (266,3 tis. m³). V roku 2020 bola náhodná ťažba na úrovni 217,3 tis. m³ drevnej hmoty. Najvyššou mierou sa na náhodnej ťažbe podieľali abiotické škodlivé činitele 255,2 tis. m³ (202,1 tis. m³ v 2020)

Poškodenie podkôrnym a drevokazným hmyzom činilo 3 tis. m³, podobne ako v roku 2020 (2,9 tis. m³). V roku 2019 to bolo 5,5 tis. m³. Patogénnymi hubami bolo poškodených 5,7 tis. m³, teda približne 1,5-násobne menej ako v dvoch predchádzajúcich rokoch (10,8 tis. m³ 2019 a 9,1 tis. m³ 2020).

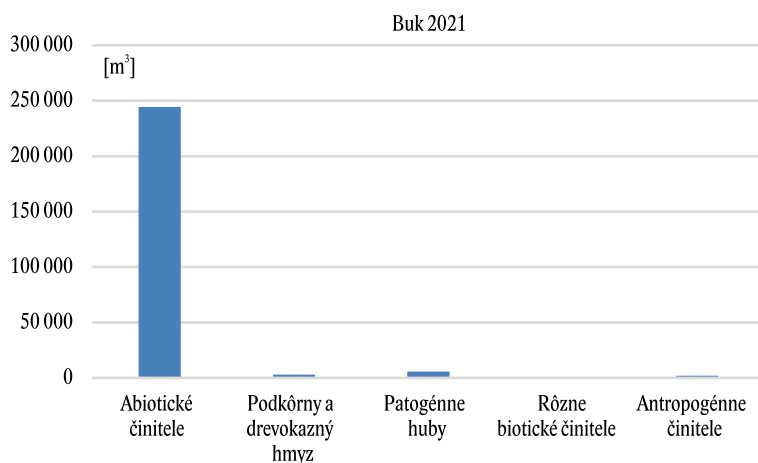
Tabulka 1. Podiel náhodnej ťažby buka lesného v roku 2021 podľa hlavných skupín škodlivých činiteľov

Table 1. Volume of incidental felling of beech timber in 2021 by main groups of harmful factors.

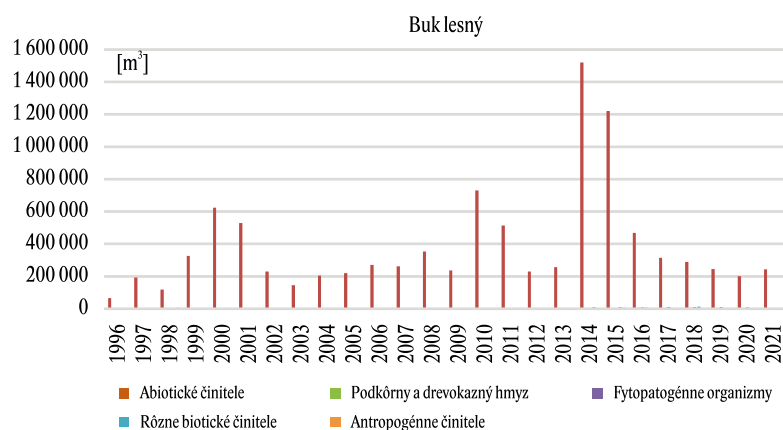
Skupiny škodlivých činiteľov	Náhodná vykonaná ťažba [m ³]
Abiotické činitele	244 235
Podkôrny a drevokazný hmyz	3 034
Patogénne huby	5 675
Rôzne biotické činitele	738
Antropogénne činitele	2 074
Spolu	255 756

Prognóza vývoja zdravotného stavu bučín

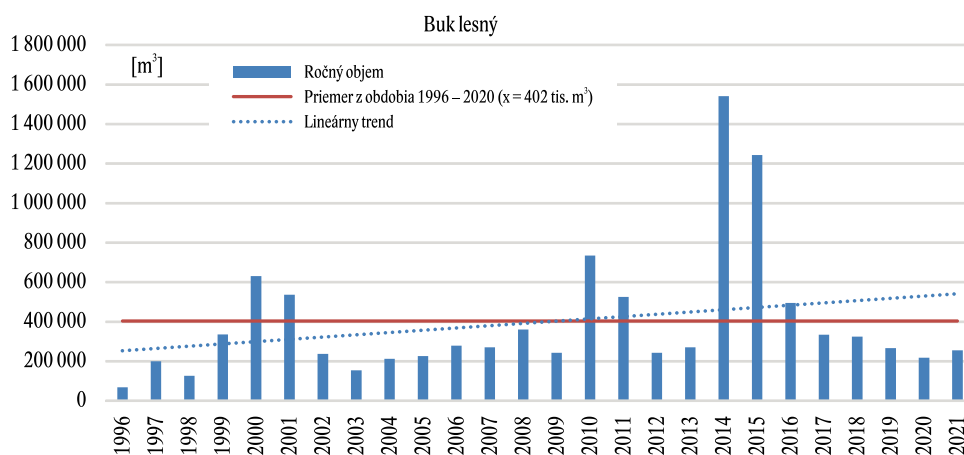
V nasledujúcom roku môžeme očakávať podobný zdravotný stav bučín. Hrozbou môžu byť extrémne letné teploty, kedy hlavne pri silnejších presvetľovacích zásahoch môžu nastať problémy. Preto odporúčame voliť miernejší prístup, aby nevznikali náhle odkryté porastové steny, kedy buk trpí prehrievaním až úpalom kôry a stáva sa náchylný na škody spôsobené biotickými činiteľmi. Vzhľadom na trend zvyšujúcej sa teploty môžeme očakávať hrozbu hubových ochorení, s čím úzko súvisí aj napadnutie podkôrnym hmyzom. V posledných rokoch evidujeme zvýšený výskyt lykožrúta bukového (*Taphrorychus bicolor*).

Obrázok 1. Štruktúra náhodnej ťažby buka lesného v roku 2021 podľa hlavných skupín škodlivých činiteľov
Figure 1. Structure of incidental felling of beech timber in 2021 by main groups of harmful factors.

Obrázok 2. Vývoj náhodnej vykonanej ťažby buka lesného podľa vybraných skupín škodlivých činiteľov
Figure 2. The volume of sanitary felling of European beech timber by selected groups of pest agents.

Obrázok 3. Vývoj objemu vykonanej náhodnej ťažby buka lesného
Figure 3. Trend of sanitary felling of European beech timber.

Podakovanie: Práca vznikla vďaka finančnej podpore v rámci projektov APVV-15-0348, APVV-19-0116, APVV-19-0119 a APVV-21-0131 financovaných agentúrou APVV a projektu „PROMOLES“ – projekt financovaný z rozpočtovej kapitoly MPRV SR (prvok 08V0301). Práca ďalej vznikla vďaka finančnej podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) pre projekt č. 313011X531 „Rozvoj biologicky a biotechnicky orientovaných systémov ochrany lesov pred domácimi a nepôvodnými (inváznymi) organizmami“. Táto publikácia vznikla vďaka podpore v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra pre projekt: Centrum excelentnosti lesnícko-drevárskeho komplexu LignoSilva; (kód ITMS: 313011S735), spolufinancovaný zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a pre projekt Výskum a vývoj bezkontaktných metód pre získavanie geopriestorových údajov za účelom monitoringu lesa pre zefektívnenie manažmentu lesa a zvýšenie ochrany lesov (FOMON) č. p. 313011V465.

Adresa:

Ing. Slavomír Rell, PhD., Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav Zvolen, Stredisko Lesníckej ochrannárskej služby, Lesnícka 11, SK – 969 01 Banská Štiavnica, e-mail: slavomir.rell@nlcsk.org